OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA LUDZIE SOLIDARNOŚCI NA WOJNIE POLSKO-JARUZELSKIEJ Obraz postaw, oporu i komunistycznych represji z perspektywy 45 lat od wprowadzenia stanu wojennego - Bydgoszcz, 26–27 listopada 2026

26.10.2026

Miejsce obrad:

Delegatura IPN w Bydgoszczy, ul. Teskowej 1

Organizatorzy:

Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Bydgoszczy

Centrum Badania Historii „Solidarności” i Oporu Społecznego w PRL UMK w Toruniu

Partnerzy:

NSZZ „Solidarność” Region Bydgoski

NSZZ „Solidarność” Region Toruńsko-Włocławski

Dzień 1: czwartek, 26 listopada 2026 r., od godz. 9.30

godz. 9.30 – rozpoczęcie konferencji,

przemówienia organizatorów i zaproszonych gości

PANEL I, GODZ 10.30-11.50 (PROWADZĄCY: DR MAREK SZYMANIAK)

1. dr Krzysztof Osiński, (IPN Bydgoszcz), *Portret zbiorowy osób internowanych w stanie wojennym z województwa bydgoskiego*
2. ks. dr Michał Damazyn (UMK Toruń), *Portret zbiorowy osób internowanych w stanie wojennym z województwa włocławskiego*
3. dr hab. Elżbieta Wojcieszyk (IPN Poznań), *Instytucje i osoby w Wielkopolsce odpowiedzialne za represje wobec ludzi „Solidarności” w stanie wojennym – portret zbiorowy*

4. dr Damian Bębnowski (IPN Łódź, UŁ), *Polityka gospodarcza w PRL w latach 1981–1983 jako forma represji*

Dyskusja: godz. 11.50–12.00

Przerwa kawowa: godz. 12.00–12.10

PANEL II, GODZ 12.10-13.30 (PROWADZĄCY: PROF. DR HAB. WOJCIECH POLAK)

1. dr Paweł Fornal (IPN Rzeszów), *Zbrodnie komunistyczne i zbrodnie przeciwko ludzkości popełnione w stanie wojennym przez kierownictwo KW MO w Krośnie i próba ich rozliczenia oraz osądzenia po powstaniu IPN*
2. dr Artur Kubaj (IPN Szczecin), *Represje stanu wojennego wobec działaczy „Solidarności" Służby Zdrowia w Szczecinie. Casus Zbigniewa Kowalewskiego*
3. dr Jan Hlebowicz (IPN Gdańsk), *Solidarność Młodych – geneza, struktura i działalność konspiracyjnej młodzieżowej organizacji*
4. dr Przemysław Ruchlewski (ECS), *Długofalowe skutki wprowadzenia stanu wojennego na przykładzie Stoczni Gdańskiej im. Lenina*

Dyskusja: godz. 13.30–13.40

Przerwa obiadowa: godz. 13.40–14.30

PANEL III, GODZ 14.30-15.50 (PROWADZĄCY DR KRZYSZTOF OSIŃSKI)

1. dr Marek Szymaniak (IPN Gdańsk), *Portret zbiorowy i wybrane przykłady postaw indywidualnych osób przetrzymywanych w stanie wojennym w Wojskowym Obozie Specjalnym w Chełmnie*
2. dr Jarosław Neja (IPN Katowice), *Wojsko kontra Służba Bezpieczeństwa. Część 1: O strajku w KWK „Bolesław Śmiały" w Łaziskach Górnych jako przykładzie oporu wobec wprowadzenia stanu wojennego*
3. dr Przemysław Piątek (IPN Katowice), *Wojsko kontra Służba Bezpieczeństwa. Część 2: O zablokowanej sprawie karnej dotyczącej strajku w KWK „Bolesław Śmiały" w Łaziskach Górnych*
4. dr hab. Sylwia Galij-Skarbińska (UMK Toruń), *„Niepokorny". Tadeusz Antkowiak – działacz opozycji demokratycznej i strażnik pamięci o wojskowych obozach internowania*

Dyskusja: godz. 15.50–16.00

Przerwa kawowa: godz. 16.00–16.10

PANEL IV, GODZ. 16.10-17.30 (PROWADZĄCY: MATEUSZ SZŁAPKA)

1. prof. dr hab. Wojciech Polak (UMK Toruń), *Zbigniew Nowek i jego działalność podziemna w okresie stanu wojennego i latach następnych*
2. dr Przemysław Wójtowicz (IPN Bydgoszcz), *„Przywódcy na różne czasy". Jerzy Przybylski i Janusz Bucholc – liderzy grudziądzkiej „Solidarności" przed i po wprowadzeniu stanu wojennego*
3. dr Adam Chmielecki (Fundacja Promocji Solidarności, Kaszubsko-Pomorska Szkoła Wyższa), *Czesław Nowak – lider portowej „Solidarności" w Gdańsku, więzień polityczny stanu wojennego*
4. dr Jakub Kufel (ECS), *Internowanie działaczy struktur poziomych PZPR w regionie toruńskim*

DZIEŃ 2: PIĄTEK, 27 LISTOPADA 2026 R.

PANEL I, GODZ 10.00-11.40 (PROWADZENIE:DR HAB. SYLWIA GALIJ-SKARBIŃSKA)

1. dr hab. Sebastian Ligarski, prof. PK (Centrum Solidarności Stocznia w Szczecinie, Politechnika Koszalińska), *Będzie kara śmierci. Proces Jedenastki ze Szczecina przed Sądem POW w Bydgoszczy w dniach 29 grudnia 1981 r. – 4 marca 1982 r.*
2. dr Marta Marcinkiewicz-Ligarska (IPN Centrala), *Przestrzeganie wolności sumienia i wyznania w LWP.*
   Casus prokuratora wojskowego płk. Eugeniusza Szymali
3. dr Tadeusz Ruzikowski (IPN Warszawa), *Robotnik niepodległy. Edward Mizikowski – społecznik, konspirator, więzień polityczny, niepodległościowiec. Przyczynek do biografii*
4. dr hab. Piotr Kardela (IPN Gdańsk, APwSz), *Redaktor Wiesław Gawinek i skutki wprowadzenia stanu wojennego dla ośrodka radiowo-telewizyjnego w Olsztynie*
5. dr Arkadiusz Kazański (IPN Gdańsk), *Tzw. II Krajówka w Trójmieście (1982–1983). Organizacja oporu wobec stanu wojennego czy esbecka inspiracja?*

Dyskusja: godz. 11.40–11.50

Przerwa kawowa: godz. 11.50–12.00

PANEL II, GODZ. 12.00 - 13.00 (PROWADZENIE KS. DR MICHAŁ DAMAZYN)

1. ks. dr hab. Grzegorz Sokołowski (Archiwum Archidiecezjalne we Wrocławiu), *Solidarność z represjonowanymi w stanie wojennym. Osoby i działalność Arcybiskupiego Komitetu Charytatywnego we Wrocławiu w latach 1982–1983*
2. Mateusz Szłapka (IPN Bydgoszcz), *Duchowe wsparcie. Opieka duszpasterska nad internowanymi działaczami NSZZ „Solidarność" z regionu bydgoskiego i ich rodzinami*

3. ks. dr Paweł Kostrzewski (Instytut Wyższych Studiów Teologicznych w Częstochowie), *Troska o represjonowanych i ich rodziny w diecezji częstochowskiej w okresie stanu wojennego (1981–1983)*
4. prof. Mirosław Golon (IPN Bydgoszcz, UMK Toruń), *Kary za wiarę, niezależność i solidarność. Represje komunistycznego aparatu bezpieczeństwa wobec toruńskiego duchownego ks. Stanisława Kardasza (1936–2025)*

Dyskusja: godz. 13.20–13.30

Przerwa obiadowa: godz. 13.30–14.10

PANEL III, GODZ 14.10 - 15.50 (PROWADZENIE: DR PRZEMYSŁAW WÓJTOWICZ)

1. dr Adam Stefan Lewandowski (IPN Centrala), *„Ludzie »Solidarności« z Bydgoszczy nastawieni byli niepodległościowo". Obraz zbrojnej walki o niepodległość Polski z lat 1914–1921 w bydgoskim drugim obiegu wydawniczym do i po 13 grudnia 1981 r.*
2. dr Judyta Bielanowska (ECS), *Opór, adaptacja i życie codzienne w ośrodkach internowania dla kobiet na przykładzie doświadczenia i postawy Jolanty Szostek*
3. dr n. med. Janusz Mielcarek (Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera w Toruniu), *Jerzy Matyjek – lekarz społecznik i polityk w okresie stanu wojennego (1981–1983)*
4. Elżbieta Jakimek-Zapart (IPN Kraków), *Tesa Ujazdowska. Aktorka, działaczka częstochowskiej „Solidarności", internowana, przymusowa emigrantka*
5. Andrzej W. Kaczorowski, *Tymczasowa Krajowa Koordynacyjna Grupa Działaczy NSZZ RI „Solidarność" – pierwsza ogólnopolska struktura opozycyjna na wsi w stanie wojennym*

Podsumowanie obrad, dyskusja, zakończenie konferencji: ok. godz. 16.00

Poprzedni Strona

Bydgoszcz

Bydgoszcz

Konferencja naukowa